هەوێردە

دوو هەوێردە لە ناو پەڵە گەنمێکدا دەژیان. بە ڕۆژ دەچوون بۆ گەڕان و بەشەو دەهاتنەوە هێلانەکەی خۆیان. جوجەڵەکانی خۆیان ڕاسپاردبوو کە هەرچی ڕۆژانە دەیبیسن و دەیبینن شەوانە بۆیان بگێڕنەوە.

شەوێک جوجەڵەکان بە دایکوباوکی خۆیان وت: ئەمڕۆ خاوەن زەوی کوڕەکەی خۆی ناردە لای هاوسێکانی کە بەیانی بێن و بە هەرەوەزی گەنمەکەی لە گەڵ بدروونەوە.

دایکی جوجەڵەکان گوتی: مەترسن، کەس نایە و بەیانیش هێلانەمان لێ تێک ناچێت.

سبەی شەو جوجەڵەکان گوتیان: ئەمڕۆ کابرای وەرزێر و کوڕەکەی زۆریان چاوەنواڕی کرد، کەس نەهاتە یاریدەیان. کابرا کوڕەکەی ناردۆتە لای خزمان کە سبەی بێن و گەنمەکەی لە گەڵ هەڵبگرن.

دایک گوتی: مەترسن، هێلانەمان لێ تێک ناچێت و ئەمڕۆش ئاوارە نابین.

شەوی سێیەم جوجەڵەکان گوتیان: خزمەکانیش نەهاتن و یاریدەی ـ

وەرزێریان نەدا. بەڵام، گوێمان لێبوو کابرا بە کوڕەکەی گوت: ڕۆڵە، ڕاستە پێشینیان دەڵێن: «تێگوشین بە هیوای هاوسێ وشکە». کار بە هیوای خەڵک و ئەم و ئەو هەر وای لێدێت و ئەوەی بە دەستی خۆمان نەیکەین ناکرێ! داسەکان تیژ کەن، بەیانی خۆمان گەنمی مەزراکەمان دەدروووینەوە.

دایکی جوجەڵەکان وتی: با هەر ئەمشەو بگوێزینەوە، چونکە بەیانی هێلانەمان لێ تێک دەچێت و پەروازە دەبین. با لە ئێستاوە لە فکردا بین و بچین بە شوێن جێگەیەکی تازەوە.

جوجەڵەکان سەریان لە گفتی دایکیان سووڕ ما و پرسیان چۆن ئەمە دەزانیت؟ دایک گوتی: تا وەرزێر بە هومێدی ئەم و ئەو بوو، دەمزانی کە هیچی بۆ ناکرێت. بەڵام، کە ئێستا لێبڕاوە بەخۆی کاری خۆی بکات، تێگەیشتووم ئێمە دەبێت بار بکەین و لێرە بڕۆین.

* ڕاڤە و لێکدانەوەی وشەکان

هەوێردە: کەڕەواڵە

هاوسێ: دراوسێ، هاوماڵ، جیران

ئاوارە: پەروازە، لانەواز

وەرزێر: جوتیار، پاڵە

* ڕاهێنان

1. بنووسە مەبەست لەم وتەیە چیە: تێگوشین بە هیوای هاوسێ وشکە! ....

....

....

....

2. لە ناو تێکستەکەدا و هەر وەها لە نا و ئەو هۆنراوانەی خوارەوەدا، وشە سادە و ئاوێتەکان (تێکەڵاوەکان) بدۆزەوە و دیاری بکە وشە ئاوێتەکان لە چ وشەگەلێک پێک هاتوون.

خوایە وەتەن ئاواکەی

....

چەن دڵگیر و شیرینە

....

دەشتی خۆشێ و ڕەنگینە

....

ئاوی کەوسەرە

....

خاکی گەوهەرە

....

پڕ لە گوڵ و نەسرینە

....

«فایەق بێکەس»

ئەسیری بسکی ئالۆزی کچە کوردێکی نەشمیلم

....

....

تەماشا کەن چ سەیرێکە بە دەستی دیلەوە دیلم

....

....

«مامۆستا هێمن»

پەندی پێشینیان:

قەفەز با لە زێڕیش بێت، هەر دیلیە.

....

....